

Taageero Nidaam Lacag la' aan ah

Nidaamka Taageerida ah waa Arin la xaqiijiyay, taasoo Dhibanaha – Sharci ahaan loogu yeero Dhibanayaasha Dhibka, handaada khatarta ah iyo/ama qaar ka mid ah kuwa ku Dhaawacmay Arimo Jinsiyeed owgeed, waxaa ay heli karaan Caawimaad Nafsada ah, Bulshada ah iyo Sharci ah, iyadoo bilaash ah.

Hadii lagu dhibaateeyo ama si khatar ah lagu handado, sabtuna ay tahay Aragaaga, Diintaada ama Arimo Jinsi ku saabsan, waxaad Xaq u leedahay in lagaa saacido Nafsada - Sharciga - iyo Nidaam-Taageero ah oo Lacag la' aan ah.

Nidaamka Taageerada Lacag la' aanta waxaad ka heli kartaa Xarumaha Badbaadinta Dhibanaha ee Magaaladu ictiraafsan tahay – sida WEISSE RING – Verbrechenopferhilfe (Caawinaada Dhibanaha Jariimada), sämtliche Gewaltschutzzentren in Österreich

(Dhamaan Xarumaha Badbaadinta Dhibaa tooyinka ee Ustariya), Männer- und Frauenberatungsorganisationen (Xarumaha Latalinta Raga iyo Dumarka).

Hadii aad wax Su'aalo ah qabtid ama Warar dheeraad ah oo ku saabsan Arimaha aad u baahan tahay, la xirii Ururada Talo bixinta ee aad ku kalsoon tahay – sida Frauen- und Männerberatungseinrichtungen (Xarumaha Latalinta Raga iyo Dumarka), iyo Xarumaha lidka Takoorka ee Steiermark.

Halkan waxaa lagu gudbin doonaa Arintaada, iyada oo lagula talin doono, lana taageeri doono Dacwadaada, laguuna raaci doono Boliiska iyo/ama inaad caan ku noqotid Dacwadaada adiga oo ka raali ah – ama ay noqoto Dacwadaada mid qarsoodi ah, hadii aad sidaan rabto.

Diese Broschüre konnte im Rahmen des Projekts V-START – Victim Support Through Awareness-Raising and neTworking erstellt werden. Die Verantwortung für den Inhalt dieser Veröffentlichung tragen alleine die Verfasser*innen; die Europäische Kommission sowie das Sozialministerium haftet nicht für die weitere Verwendung der darin enthaltenen Angaben.

Co-finanziert durch das Justizprogramm der Europäischen Union

 Bundesministerium
Arbeit, Soziales, Gesundheit
und Konsumentenschutz

Co-finanziert durch das Bundesministerium für
Arbeit, Soziales und Konsumentenschutz

Yaan la xiriiri karaa?

Afro Rainbow Austria – Von und für LGBTIQ+ Migrant*innen aus afrikanischen Ländern

Nur nach Terminvereinbarung
Pernerstofergasse 12
office@afrorainbow.at

Antidiskriminierungsstelle in der Stadt Salzburg

Kirchenstraße 34
5020 Salzburg
office@antidiskriminierung-salzburg.at

Antidiskriminierungsstelle Steiermark

Andritzer Reichsstraße 38/1.Stock
A-8045 Graz
T: +43 316 / 714 137
buero@antidiskriminierungsstelle.steiermark.at
www.antidiskriminierungsstelle.steiermark.at

AÖF – Verein Autonome Frauenhäuser

Bacherplatz 10/4
1050 Wien
T: +43 (0) 1 544 08 20
Khadka Caawinaada Dumarka dhiban
0800 222 555

Beratungsstelle Courage

Wienmühlgasse 15/1/7
A-1060 Wien
info@courage-beratung.at
T: 01 585 69 66

Gewaltschutzzentren Österreich

www.gewaltschutzzentrum.at

HOSI – Homosexuelle Initiative

Wien: www.hosiwien.at
Salzburg: www.hosi.or.at
Linz: www.hosilinz.at
Tirol: www.hositirol.at

Queer Base – Welcome and Support for LGBTIQ Refugees

Linke Wienzele 102
A-1060 Wien
asylum@queerbase.at
T: 0043 664 65 94 171

Verein Vielfalt – Club Diversity

Hörbrannerstraße 17/1
A – 6911 Lochau
office@vielfalt.or.at
T: +43 664 9910 7819

WEISSER RING – Verbrechenopferhilfe

www.weisser-ring.at
office@weisser-ring.at
Wacitaanka dagdaga ee dhibanaha
0800 112 112

Cabsida Khaniisnimada iyo Jinsi-badalida

Maxa la sameyn?

Hadii aad tahay Dhibane Khaniis ah iyo/ ama aad Jinsigaaga-badashay oo Jariimad Naceyb – *hate crime* ah la kulantay.

Kaligaa ma tihid!

Ma lagu xumeeyay, ma lagu caayey, ma lagu weeraray, ma lagu dhaawacay ama hantidaada wax ma la yeelay waadna hubtaa inuu Dambilaahaas wuxuu uu u sameeyay Dambigaas, sababtuna waa inuu Dambilaha uu go'annaday hubsiinsho la' aan iyo Naceyb, kaa soo ku kalifay go'aamada aan lahubsan, go'aamadaas oo ku saleysan Fikrado Khaniis Naceyb ah iyo Jinsi-badalida Naceyb ah?

 Tani waxey noqon kartaa Tijaabo aad uweyn oo ka duwan Dambiyada „caadiga“ ah – hel taageero !

Waxaad rabtaa inaad wax kaqaatid mana tagaanid si aad wax uga qabatid? Ama waxaa tahay Qof si xun u dhaawacmay, oo doonaya in Talaabo Sharci ah ka qaado, talaabadaa soo Wacyi galin ah iyo in ay Ficaladaas ahaayeen kuwa Dadka dhiman ama naaqsuka lid ku ah?

Halkan waxaad ka heli kartaa Warbixin iyo Talaabooyin aad xulato ama doorato!

Maxey tahay Cabsida laga qabo Khaniisnimada, Cabsida Jinisi-badalida Galmo iyo Takoorka taasoo ku saleysan Jihada Jinsiga iyo Aqonnsiga Jinsiga?

Cabsida laga qabo Khaniisnimada waxey u taagan tahay Diidmada Khaniisiinta iyo Khaniisimada qaab kasta. Diidmadaas waxaa badanaaba weheliya Cabsi, Naceyb iyo Lalabo/yaqyaqsi iyo Caro. Dadka Khaniisiinta ka baqa waxey u muujiyaan Khaniisiinta ka baqa waxey u muujiyaan Khaniisiinta Mucaamalo Takoorid ah Arintaansna waa mid Naceyb ah, waxey Sababi kartaa Diidmo ilaa Dhaawac Jirka oo la gaarsiiyo.

Cabsida laga qabo Jinsi-badalida waxey u taagan tahay ka fogaansho ama Cadaawadnimo lid ka ah kuwa kaga duwan aqoonsiga Jinsiga ama Muuqaalkooda jinsiyeed waxa ay kaga duwan yihiin taasoo lagu magacaabo „Caadiga“ ama aan la cadeyn karin labo Jinsi ka ay yihiin „Nin ama Naag“. Dadka Jinsigooda badala waxaa loo qiimeeya si xun, waa la caaya, waa la weerarayaa, sababtuna waa Cabsi laga qabo iney badaleen Jinsigooda.

Maxey tahay Jariimada Naceybka ah – hate crime?

→ „**Jariimooyinka Naceybka ah – *hate crime* waa Falal dambiyeed ku saleysan Ujeedooyin laga leeyahay Dad gaar ah.**“¹

Jariimada Naceybka ah – *hate crimes* Khaniisnimada iyo Jinsi-badalida (Dambiga Nacebka, Dambi aan Xukunkiisa la habsan) si loo fahmo waa inuu labadan

Shey ee soo socda waafaqsanaadaa:

- Ujeedeedooyinka uu ka leeyahay Dambiilaha inuu Khaniisniimada iyo Jinsi-badalida naco.
- Fal dembiyeedka Dambiilaha ee uu kula kaco Dhibanaha

→ **Sidaas darded Dambiga Naceybka ah – *hate crime* waa Jariimad ku saleysan Sababo ku kalifaya Naceyb oo kaliya.**

Maxeey tahay Ujeedooyinka Xukun aan la habsan?

Xukun aan la habsan waa Ujeedo gaar ah oo cad taasoo Qof uu sameeyay. Dambiyada waxa ay udhacaan oo kaliya in Dambiiluhu uu leeyahay Ujeedo Naceyb ah, sidaas darteed ayuu Dadka u dhibaateeyaa. Hadii aanan Ujeedadaas jirin Ficilkaa ma dhaceen!

§ Qodobka 33 ee Xeerka Ciqaabta – „Xaaladaha Ciqaabta Khaaska ah“

Nidaamka Ustariya oo loogu yeero Qodobka § 33 Abs 1 Z 5 waxaa loogu yeeraa “Xeerka Ciqaabta Khaaska ah”. Qodobkani wuxuu qeexayaa marka ay jirto Sabab culus oo gaar ah (Dhacdo). Gaar ahaan hadii Dambiilaha ...

... „uu dhibaato geystay, dhibaataadaasna uu ula Jeeday Takoorid, Cadaawada loo qabo Ajaanibka ama Sababo kale oo Xumaata ah, gaar ahaan kuwa ka soo horjeeda Koox kamid ah Dadka uu tilmaamayo Qodobka § 283 Abs 1 Z 1 ama Xubin ka mid ah Koox, iyada oo la dhibaateynayo sababtuna ay tahay inuu ka tirsan yahay Kooxda la takoorayo.“

Macnaha Asaasiga ee Ustariya, waxaan kasoo qaadaynaa iney Shaqsiyaadka ama Kooxo, kuwaasoo ay ka tirsan yihiin ama ka tirsanaan karaan Kooxda ku xusan Qodobka § 283 Abs 1 Z, waxey noqon karaan kooxdaasi kuwa la kulma Jariimada Naceybka

ah – *hate crime* |Jariimada Dhibaateynta.

Micnaha Asaasiga ah ee Jariimooyinka Naceybka ah – *hate crimes* Ustariya waxey u aqoonsan tahay Dambiyo ...

„ka hortaga Kaniisad ama Bulsho diineed ama kuwa kale iyada oo loo eegayo qiyaaso maqan ama jira [...] Midab, Luqad, Diin, Aragti, Dhalasho, meesha aad ka soojeedo ama qaranimo, Qowmiyad, Jinsi, dhimanaansho Maskaxda ah ama dhimanaasho Jirka ah, Da`ada ama Jihada qalmada“.

Waa noocee Dambiyada ay Ustariya u aqoonsatay iney yihiin Dambiyada Naceybka ah *hate crime* – sidoo kale Jariimada Naceybka ah ee ah ka hortaga Khaniisnimada ama Jinsi-badaliada?

- Ka hortaga Khaniisnimada ama Jinsi-badalida iyadoo Ujeedadeedu tahay in la dhaawaco Jirkooda (Qodobka § 83, § 84, § 85, § 86, § 87 ee Xeerka Ciqaabta)
- Ka hortaga Khaniisnimada ama Jinsi-badalida iyadoo Ujeedadeedu tahay handadaad halis ah (Qodobka § 107 ee Xeerka Ciqaabta)
- Ka hortaga Khaniisnimada ama Jinsi-badalida iyadoo Ujeedadeedu tahay wax yeeleynta Hantidooda (Qodobka § 125, § 126 ee Xeerka Ciqaabta)
- Ka hortaga Khaniisnimada ama Jinsi-badalida iyadoo Ujeedadeedu tahay gubniin (Qodobka § 169 ee Xeerka Ciqaabta)
- Ka hortaga Khaniisnimada ama Jinsi-badalida iyadoo Ujeedadeedu tahay bahdilaad (Qodobka § 115 ee Xeerka Ciqaabta)
- Ka hortaga Khaniisnimada ama Jinsi-badalida iyadoo Ujeedadeedu tahay in la nacsiiyo Bulshada ama lagu diro (Qodobka § 283 ee Xeerka Ciqaabta)
- Iyada oo lagu hor caayayo meelaha ay Dadka ku badan yihiin sida

- Dariiqyada iyo/ama Internetka.
- Ka hortaga Khaniisnimada ama Jinsi-badalida iyadoo Ujeedadeedu tahay in lagu dhibayo Cibaadeysigooda (Qodobka § 189 ee Xeerka Ciqaabta)

Liiskan waxa uu ka kooban yahay oo kaliya Tusaaloyin. Hadii aad la kulantay Dhibaato oo aadan hubin iney Dambi tahay iyo in kale, waxaad Talo ka raadsan kartaa, Hay`ado Talo bixiya waqti kasta

Maxaan sameyn karaa isla marka la`i caayo, la`i bahdilo, la`i handado iyo/ ama la`i weeraro ka dib iyadoo ay sababtu tahay Khaniisnimadeyda- ama Jinsi-badalideyda?

Ka dib marka aad la kulantay Waayo aragnimo ku saabsan Cunsuriyeynta Khaniisnimada ama Jinsi-badalida, taasoo ah mid horey kor laguugu soo sheegay, waad ka soo dacwoon kartaa adiga oo helaya Taageero isla markaana raacaya Tilaabooyin Sharciga waafaqsan.

Dacwada waxaad u gudbin kartaa ...

- si toos ah Boliiska
- si toos ah Dacwo-qaadaha, hadii ay taasi tahay Doorashadaada, ama
- inaad adeegsanayo Hay`ado latalinta ama Ururo Taageero.

Ka hor intaadan Dacwada gudbin, tusaale ahaan, sida Boliiska waxaa kuu suurto gal ah inaad heli karto Latashi-Dacwo gudbin ah. Waxaad heli kartaa Ururo kala duduwan oo ay kamid yihiin ZARA - Zivilcourage & Anti-Rassismus-Arbeit (Geesinimo galinta Bulshada & Ka hortaga-Shaqada-Cunsirinimada), WEISSEN RING, Männer- und Frauenberatungseinrichtungen (Xarumaha Latalinta Raga iyo Dumarka) iyo Xarumaha lidka Takoorka ee Steiermark Talo

bixinta, Dacwad gudbintuna waa bilaash.

! Hadii si toos ah Dacwad Boliiska ugu gudbisid, waxaad ogaataa, in Dacwadaas aadan dib uga noqon karin ama aadan badali karin.

! Hadii aad Dacwad gudbisid, waxaad ogaataa in mar ama laba mar uu Boliiska ku yeeri karo.

Hadii aadan laheyn Codsii gaar ah, waxaa ka tahay Boliiska dhinaciisa Qof Marqaati ah. Taasi micnaheedu waa, ma heli kartid si otomatik ah Xuquuqda oo dhan ee loo yaqaano Xuquuqda „Dhibanaha“, taasoo ku xusan Xeerka Nidaamka Dambiyada.

Hadii aad dooneyn ama aadan rabin inaadan Boliiska kaligaa u tagtid, waxaad Xaq uleedahay inuu kula socdo Qof aad ku kalsoonaan kartid. Qofka ku raacaya ama kula socda wuxuu noqon karaa Qof aad macruuf tihiin, Qof aad Qaraabo tihiin ama la Taliye tababaran.

! Qofka aad ku kolsoon tahay ee Boliiska kuu soo raaca, kaagama noqon karo Marqaati Falka kugu dhacay, arintaasi maa mid aan la ogoleyn.

Maxaan sameynayaa, hadii (si fudud ama si culus) la ii dhaawaco?

Hadii aad (si fudud ama si culus) lagu dhaawaco, adigaa oo ka shakisan iney Ujeedadeedu tahay mid lid ku ah Khaniisnimada ama Jinsi-badalida, oo aad Isbataalka u tagto Daaweyn caafimaad, waxaan kugula talineynaa inaad xafidid Waraaqaha caafimaadka ee lagu baaray oo dhan.

Marka ugu horeysa, waxaa muhiim ah inaad caafimaaday. Kadib hadii aad dooneysid inaad Dambiilaha Talaabooyin Sharciga waafaqsan ka qaado, waa inaad heysataa Waraaqo caafimaad oo cadeynaya Dhaawaca ku gaaray si ay Marqaati kuugu noqdaan.

Shaqaalaha Isbataalka waxaa Waajib ku ah iney Dacwo gudbiyaan, hadey daaweeyaan Qof sheeganaya in Qof kale uu Dhaawaca ugeystay.

Sida caadiga ah, Shaqaalaha Isbataalka marka ay Dacwada Boliiska ugudbiyaan, Boliiska si dhaqso ah ayuu kuula soo xiriiri doonaa, si ay kuu wareystaan. Hadii aaney dhicin in Boliisku kula soo xiriiro waxaad heysataa Furad aad adigu kula xiriiri karto Boliiska, si aad ugu sheegto wixii kugu dhacay iney ahaayeen Ficilo ka dhan ah ama lid ku ah Khaniisnimada ama Jinsi-badalida.

! Ugu horeyntii ka taxadar Caafimaadkaaga, ka dib marka aad bogsato, waxaan kugula Talineynaa inaad si dhaqso ah u bilowdid Bayaankan!

Kaligaa waad u tagi kartaa Boliiska waadna ka dalban kartaa iney Dacwo kuu qoraan. Hadii aadan dooneyn ama rabin inaad kaligaa Boliiska u dacwooto ama aadan ku qanacsaneyn, la xiriir Ururada Latalinta waqti walba – sida HOSI – Homosexuellen Intiative ee Wien/Salzburg/Linz/Tirol, Queer Base, die Beratungsstelle Courage, Verein Vielfalt, Frauen - und Männerberatungseinrichtungen (Xarumaha la talinta Raga iyo Dumarka) iyo Xarumaha lidka Takoorka ee Steiermark - Doono ama raadso in lagula taliyo, lagu Taageero ama lagu raaco.

^[1] Tani waa mid ka hadleysa Falal-Dambiyeedka Nacaybka ah – hate crime Ujeeddooyinkooda oo ay soo diyaarisay Xafiiska Dimoqraadiga (OSZE) iyo Xuquuqda Baniadamka (ODIHR).